

Landbruget, og i den Anledning oplæste det ærede Medlem nogle Ord af den Betænkning, som det Udvalg, Ministeren havde nedsat, har afgivet. Men i denne Betænkning siges netop Side 6, at for at afværge større Ulykker vil man føle sig tvungen til at nedsætte den høje Kapiteltakst. Udvalget kan altsaa godt tænke sig, at saadanne Forhold kunde gøre det nødvendigt at sætte Kapiteltaksten ned. Forskellen er altsaa blot, at Udvalget ikke mener, at de nuværende Forhold i tilstrækkelig Grad begrunder en Nedsættelse. Nu siger man, at der ikke er en saadan Nødstilstand i Landet, og det vil jeg heller ikke paastaa, skønt jeg er overbevist om, at hvis vi ikke retter Kapiteltaksterne, vil mange føle det som en stor Gene, og maaske nogle slet ikke kan betale deres Afgifter — for de høje Kapiteltakster er jo ikke den eneste Byrde, der ligger paa Landbruget i Øjeblikket. Men lad os da tænke os — det er dog ikke helt udelukket —, at Indførselen af Foderstoffer standses, og lad os yderligere tænke os, at vor Udførsel til England ophører — det er heller ikke umuligt, skønt vi jo alle sammen vil haabe, at noget saadant ikke sker —, saa har vi Nødstilstanden. Saa har vi de Forhold, som den højtærede Konseilspræsident var inde paa, og hvordan vil det da tage sig ud, hvis Tiendenyderne indkasserede Afgifterne efter en saadan Kapiteltakst, som Aaret vil bringe? Men netop i saadanne Betragtninger ligger Begrundelsen for dette Forslag. Behøver man virkelig at protestere, saaledes som det er sket under Forhandlingerne her i Tinget, imod dette Forslag, hvis Vedtagelse ikke i nogen nævneværdig Grad gaar Nyderne for nær, men kun giver Henstand med Betalingen i de tre følgende Aar, og kan man sige, at det er urimeligt og uretfærdigt?

Jeg vil derfor slutte med at sige, at i den Opfattelse af de forhaandenværende sørgelige Forhold, der deles af Regeringen og Folketinget, ligger netop Begrundelsen for Forslagets Fremsættelse og Berettigelsen til at vedtage det. Er der Enighed derom, behøver vi ikke at føre nogen lang Forhandling, men det er selvfølgelig det, det kommer an paa, om man mener, at de nuværende ekstraordinære Forhold er

en tilstrækkelig Begrundelse for et saadant Forslag. Dermed skal jeg anbefale Lovforslaget til i hvert Fald hurtig Fremme i dette Ting.

Godskesen: Jeg maa have Lov til at begynde med at takke den højtærede Konseilspræsident og Justitsminister for den venlige, elskværdige Form, hvori han klædte sine Udtalelser til mig uanset vor dybtgaaende saglige Uoverensstemmelse. Den højtærede Konseilspræsident er uddannet paa samme Maade som jeg, nemlig som Sagfører, og det kan for Standens Skyld være ganske heldigt, at vi overfor vore Kolleger kan dokumentere, at det er unigtigt, naar Publikum i Almindelighed tror og jeg maa erkende, ved af og til forefaldende Debatter i Højesteret kan blive noget beføjet til at tro, at to Sagførere ikke kan være uenige og diskutere en Sag uden straks at blive røde i Kammen og fare løs paa hinanden som Hanekyllinger. Jeg skal bestræbe mig for at besvare den højtærede Konseilspræsidents og Justitsministers Bemærkninger i samme Tone som den, han var saa god at anvende.

Den højtærede Konseilspræsident fremhævede i Begyndelsen af sit Foredrag, at vi var under en overordentlig Situation, og at en overordentlig Situation krævede overordentlige Midler. Ja, det er rigtigt nok. Men eet er, at der foreligger en overordentlig Situation, som kræver overordentlige Midler, et andet er at strække disse Midler saa vidt, at man derved gør Brud paa grundlovhjemlet Rettighed. Dertil er det ikke nok, at der foreligger en overordentlig Situation, der maa foreligge en saadan Situation, at man kan sige, at det hele Samfunds, Statens Tilværelse staar paa Spil. Grundloven og navnlig Grundlovens Bestemmelser om de personlige Rettigheder og Ejendomsrettighederne er jo Grundlaget for hele den Maade, hvorpaa vi alle lever og eksisterer her i Staten. Det er derfor noget, man ikke kan røkke ved, blot fordi der foreligger noget, som er udenfor det normale. Der maa være en Situation, som er i højeste Grad truende, en Situation, hvor man virkelig kan sige, at Samfundets Tilværelse staar paa Spil. Det tror jeg slet ikke, man kan sige